

הדלקת-נרות

י-ם-----6:46
ב"ב-----7:02

יציאת שבת

י-ם-----8:00
ב"ב-----8:02
ר"ת-----8:38

– פניני משה –**דברי תורה לפרשת עקב**

א { "והיה עֶקֶב תִּשְׁמְעוֹן" משל למה הדבר דומה, לבן שאביו טובע ממנו שיהיה לחשק ורצון ללמוד תורה, שאם לא כן ילקהו עד שיאמר רוצה אני, הרי ברור שמוטב לו לרצות לאלתר כדי לחסוך ממנו את המלקות, כך אמר גם משה רבנו: "והיה עקב" הרי בסופו של דבר תשמעון שתהיו מוכרחים לשמוע כי הרי יכפו אתכם לכך, אם כן הלא מוטב שתשמעו עכשיו. }

ב { "והיה עֶקֶב תִּשְׁמְעוֹן" לפני כל צעד שאדם רוצה לעשות עליו לשמוע תחילה היטב ולהתבונן אם בצעד הזה יעשה את רצון השם יתברך או לא, וזהו פירוש בפסוק "והיה עקב" והיה בכל צעד שתמצו לעשות "תשמעון" תשמעו ותתבוננו תחילה היטב אם הוא רצון השם יתברך וק"ל {אור צדיקים בשם הרה"ק ר' משה ליב מססוב זי"ע} }

ג { "והיה עֶקֶב תִּשְׁמְעוֹן" חז"ל אומרים "אין והיה אלא לשון שמחה" וכך פירושו של הכתוב "והיה" שמחה גדולה תהיה בשמים אם "עקב" כאשר בסוף ימי הגלות בעקבתא דמשיחא יבואו על האדם מישראל ניסיונות קשים ובכל זאת "תשמעון" תוסיפו גם אז לשמוע בקול השם יתברך ולשמור את תורתו, כי אז ישמח שמחה גדולה. {אורח לחיים} }

ד { "וכל מדוי מצרים הרעים לא ישימם בך ונתנם בך כל שְׁנֵאִיר", כלל שנינו בגמרא, שלשון "נתינה" היינו בשיעור "נתינה ככזית" ואילו לשון "שימה" היינו בלי שיעור, אפילו בכלשהו {כריתות ו'} לפיכך אומר הכתוב: "לא ישימם בך" אפילו כלשהו מכל מדוי מצרים לא ישים בך, אולם "ונתנם בך שְׁנֵאִיר" הללו יקבלו זאת בכמה ראויה, בשיעור... }

ה { "וכל מדוי מצרים הרעים לא ישימם בך ונתנם בך כל שְׁנֵאִיר" בהגדה של פסח טורחים התנאים רבי יוסי הגלילי ורבי עקיבא, להגדיל את מספר מכותיהם של המצרים – זה אומר חמישים מכות וזה אומר מאתיים מכות ואילו השלישי מגדיל את המספר עד למאתיים וחמישים. מה בעצם הנפקא מינה בזה? אמר על כך הגאון מווילנה ז"ל לפי שבקשו להגדיל ככל היותר את מספר החללים והמדווים הרעים, אשר לא תהיה להם שליטא על ישראל, כפי שמבטיח כאן הכתוב "כל מדוי מצרים הרעים לא ישימם בך" - הרי ממילא ככל שיגדל מספר מכותיהם של המצרים כך יגדל מספר המכות והיסורים שלא יושמו על ישראל. }

ו { "ואכלת וישבעת וברכת", "ברכת" = 622 בגמטריא "תודה רבה" לרמז שהמטרה של ברכת המזון של ברכת המזון הוא להודות להשם יתברך. {אבי מורי שליט"א} }

ז { "והיה אם שִׁכּוֹז תִּשְׁכּוֹז את ה' אֱלֹקֶיךָ" חז"ל אומרים שאין והיה אלא לשון שמחה, וי"ל דזה פירוש הפסוק "והיה אם שכח תשכח" שכוח תשכח את ה' והיה" היינו את השמחה, ותהא שריו בעצבות הרי כי "תשכח את ה' אלוֹקֶיךָ ששכחת את השי"ת כי עצבות גוררת שכחת הבורא ומי שזוכר כל הזמן את השם יתברך הוא תמיד בשמחה. }

גוט שבת, שבת שלום

י'ד'זכט

משה יוסף 1762